

Sammanfattning

Återhämtningen av den globala ekonomin har gått långsammare än väntat, vilket är en följd av en tydlig inbromsning i tillväxttakten i euroområdet. Det som oroar är att också Tyskland gått på tomgång två kvartal i följd. Bedömningen för det kommande året är att återhämtningen i världen fortsätter, dock i något lägre takt än tidigare bedömningar. BNP i världen beräknas öka från 3,3 procent 2014 till 3,6 procent 2015. USA agerar draglok för den globala tillväxten men också Storbritannien bedöms få en stark utveckling. Tillväxtekonomierna med Kina i spetsen bedöms fortsätta att uppvisa en god tillväxt, men tillväxtnivån har skruvats ned. Euroområdet får ytterligare ett trögt år, men återhämtningen fortsätter trots allt. Detta påverkar svenska exportföretag eftersom nästan 75 procent av exporten går mot Europa och 40 procent av exporten är riktad mot euroområdet. Detta medför att den svenska tillväxten bedöms bli något svagare än vad vi bedömde juni 2014. För 2014 och 2015 beräknas BNP till 2 procent respektive 2,3 procent.

Den generella återhämtningen i Sverige har även påverkat att arbetsmarknaden i länet fortsatt att återhämta sig under 2014, om än inte i lika stor utsträckning. Länet har haft fortsatt låga varsel, ökade lediga platser och sjunkande arbetslöshet. I arbetsförmedlingens undersökning i våras var arbetsgivarna i länet något dämpade men ändå svagt positiva. Höstens undersökning visar att de är fortsatt positiva. De arbetsgivare i privata näringslivet som angett brist när de ska rekrytera personal har ökat och hamnade över det historiska medelvärdet och över rikssnittet. Kapacitetsutnyttjandet sjönk marginellt men ligger över rikssnittet. En svag förbättring av länets arbetsmarknad bedöms fortgå under 2015.

Antalet sysselsatta ökar marginellt

Antalet sysselsatta i länet bedöms öka med 100 under 2014 vilket är ungefär samma bedömning som gjordes i våras. Prognosen för 2015 är att sysselsättningen ökar med ytterligare 200. Prognosen för arbetskraften är att den kommer att minska framöver om inget förändras. På sikt leder detta till brist för arbetsgivarna både inom privat och offentlig sektor.

Arbetslösheten fortsätter att minska 2015

Minskningen av arbetslösheten vilken har pågått från 2011 förväntas fortsätta även fram till slutet av 2015 för att hamna på 4 800. Detta motsvarar 7,6 procent av arbetskraften. Samtidigt som det är positivt att arbetslösheten minskar så visar sammansättningen att de som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer att öka. Detta innebär samtidigt att varje individ kommer att ta mer resurser i anspråk av arbetsförmedlaren.

Utmaningar på länets arbetsmarknad kvarstår

På kortare sikt är det brist på arbetskraft med rätt kompetens som troligtvis kommer ha den största negativa effekten när konjunkturen förstärks ytterligare. I takt med att arbetslösheten minskar igen kan brist på viss kompetens öka ännu mer. Även om antalet inte är så stort just nu så handlar det ofta om nyckelkompetenser som kan ha en avgörande påverkan på företagens möjligheter till expansion och tillväxt i länet.

På lång sikt är den största utmaningen befolkningsutvecklingen. Den närmsta framtiden väntas pensionsavgångarna fortgå och öka medan påfyllnaden av ungdomar avtar. Detta skapar å andra sidan goda förutsättningar för många att komma in på arbetsmarknaden om man har rätt kompetens. Brist på rätt utbildad arbetskraft hämmar rekryteringar och sysselsättning. I förlängningen så kan det få en avgörande betydelse eftersom det inte bara handlar om tillväxt och expansion i företag. Bristen omfattar även yrken som påverkar service, hälsa och välfärd för medborgarna. Framtida arbetskrafts- och kompetensförsörjning är alltså en utmaning för alla parter i länet att agera på.

En annan utmaning kopplat till ovanstående scenario är att förbättra förutsättningarna för dem som redan har det svårt att etablera sig på arbetsmarknaden även om en viss förbättring väntas på längre sikt. Med tanke på den negativa utvecklingen av länets tillgängliga arbetskraft och brist på rätt kompetens behövs alla resurser tas till vara. Följande grupper har identifierats som utsatta grupper i länet som bedöms ha svårt att finna en sysselsättning under 2015:

- Personer med högst förgymnasial utbildning
- Ungdomar och särskilt de med bristfällig utbildning
- Utrikesfödda, särskilt födda utom Europa
- Personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- Arbetslösa personer 55-64 år

För dessa utsatta grupper krävs en rad kompetenshöjande insatser från samhällets sida, inte minst insatser för att höja utbildningsnivån hos dem med svag utbildningsbakgrund.